

**Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів
України щодо протидії булінгу (цькуванню)"**

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-19>

**Стаття 173-4. Булінг (цькування) учасника освітнього процесу(Кодекс
України про адміністративні правопорушення)**

Булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого: – тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення: – тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років: – тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною другою цієї статті, вчинене малолітньою або неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років: – тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Процедура подання (з дотриманням конфіденційності) заяви про випадки булінгу (цькування)

1. Усі здобувачі освіти, педагогічні працівники закладу, батьки та інші учасники освітнього процесу повинні обов'язково повідомити директора навчального закладу про випадки булінгу (цькування), учасниками або свідками якого вони стали, або підозрюють про його вчинення по відношенню до інших осіб за зовнішніми ознаками, або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб.
2. На ім'я директора закладу пишеться заява (конфіденційність гарантується) про випадок боулінгу (цькування).
3. Директор закладу видає наказ про проведення розслідування та створення комісії з розгляду випадку булінгу (цькування), скликає її засідання.
4. До складу такої комісії входять педагогічні працівники (у тому числі психолог, соціальний педагог), батьки постраждалого та булерів, керівник навчального закладу та інші зацікавлені особи.
5. Рішення комісії реєструються в окремому журналі, зберігаються в паперовому вигляді з оригіналами підписів усіх членів комісії.

Порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) та відповідальність осіб, причетних до булінгу

1. Директор закладу має розглянути звернення у встановленому порядку.
2. Директор закладу створює комісію з розгляду випадків булінгу, яка з'ясовує обставини булінгу.
3. Якщо комісія визнала, що це був булінг, а не одноразовий конфлікт, то директор ліцею повідомляє уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та Службу у справах дітей.
4. Особи, які за результатами розслідування є причетними до булінгу, несуть відповідальність відповідно до частини другої статті 13 (вчинення правопорушень за статтею 1734) Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти, порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування)

Із метою створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти здобувачів освіти педагогічні працівники, батьки та інші учасники освітнього процесу зобов'язані повідомляти керівника закладу про випадки булінгу, учасниками або свідками якого вони стали, або підозрюють про його вчинення по відношенню до інших осіб за зовнішніми ознаками, або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб.

Відповідно до такої заяви керівник закладу видає рішення про проведення розслідування із визначенням уповноважених осіб. Для прийняття рішення за результатами розслідування керівник закладу скликає засідання комісії з розгляду випадків булінгу. Якщо комісія визнала, що це був булінг, а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто відповідні дії носять систематичний характер, то керівник закладу повідомляє уповноважені підрозділи органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та Службу у справах дітей.

У разі, якщо комісія не кваліфікує випадок як булінг, а постраждалий не згодний із цим, то він може звертатися до органів Національної поліції України із заявою.

Керівник закладу повідомляє про терміни, порядок реагування на доведені випадки булінгу, відповідальність осіб, причетних до булінгу та процедуру розгляду відповідно до законодавства.

Згідно з КУпАП булінг учасника освітнього процесу тягне за собою накладання штрафу від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів або від 20 до 40 годин громадських робіт. Якщо булінг вчинено групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, штраф становитиме від 100 до 200 неоподатковуваних мінімумів або громадські роботи від 40 до 60 годин. Булінг, вчинений малолітньою або неповнолітньою особою, тягне за собою накладання штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють.